

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ ĐOÀN THANH NIÊN CÔNG SẢN HỒ CHÍ MINH TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Lâm Văn Tân^{1*}, Trương Nguyễn Thanh Thảo² và Võ Tấn Phát¹

¹Thành đoàn Cần Thơ, Việt Nam

²Phòng Tư vấn Tuyển sinh và truyền thông, Trường Đại học Nam Cần Thơ, Việt Nam

*Tác giả liên hệ: Lâm Văn Tân, Email: lamvantantdct@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 07/6/2024; Ngày chỉnh sửa: 03/7/2024; Ngày duyệt đăng: 22/7/2024

Tóm tắt

Cán bộ là nhân tố quan trọng trong sự nghiệp của cách mạng, gắn liền với vận mệnh của Đảng, của đất nước, là khâu then chốt trong công tác xây dựng Đảng. Cán bộ Đoàn Thanh niên là cán bộ của Đảng, được giao cho nhiệm vụ đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên để giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng họ. Đảng ta xem xây dựng Đoàn Thanh niên là xây dựng Đảng trước một bước và xem cán bộ làm công tác thanh niên là nguồn quan trọng bổ sung cán bộ cho Đảng, Nhà nước và các tổ chức khác. Bài viết tập trung trình bày những vấn đề lý luận cơ bản về cán bộ đoàn tại các trường đại học và thực trạng chất lượng cũng như công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ đoàn trong thời gian vừa qua tại thành phố Cần Thơ. Từ đó, đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng cán bộ đoàn khối các trường đại học tại thành phố Cần Thơ để góp phần cùng với nhà trường trong việc giáo dục toàn diện sinh viên, nâng cao chất lượng giáo dục đại học.

Từ khóa: Cán bộ đoàn, chất lượng cán bộ đoàn, đoàn các trường đại học, giải pháp, thực trạng.

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1298>

Trích dẫn: Lâm, V. T. & Trương, N. T. T., & Võ, T. P. (2024). Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Công sản Hồ Chí Minh trong các trường đại học tại thành phố Cần Thơ. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(01S), 29-39. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1298>.

Copyright © 2024 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

IMPROVING THE QUALITY TEAM OF OFFICERS OF HO CHI MINH COMMUNIST YOUTH UNION IN UNIVERSITIES IN CAN THO CITY

Lam Van Tan^{1*}, Truong Nguyen Thanh Thao², and Vo Tan Phat¹

¹*Ho Chi Minh Communist Youth Union, Can Tho city, Vietnam*

²*Admissions Consulting and Communications Department, Nam Can Tho University, Vietnam*

**Corresponding author: Lam Van Tan, Email: lamvantandct@gmail.com*

Article history

Received: 07/6/2024; Received in revised form: 03/7/2024; Accepted: 22/7/2024

Abstract

Cadres are the crucial factor in the success or failure of the revolution, closely linked to the destiny of the Party and the country, which is a key step in Party building work. Youth Union officials are assigned by the Party the task of uniting and gathering young people and students for education and training. Our Communist Party perceives that building the Youth Union as building the Party one step ahead and sees youth workers as an important source of additional cadres for the Party, State and other organizations. The article focuses on researching basic theoretical issues about Youth Union officials at universities and the current status of quality as well as the training and fostering of Youth Union officials in recent times in Can Tho city. Thereby, it proposes a number of solutions to improve the quality of university union officials in Can Tho city to contribute to the school in comprehensively educating students and improving the quality of higher education.

Keywords: *Current status, quality of union officials, solutions, union of universities, union officials.*

1. Đặt vấn đề

Viện Nghiên cứu Thanh niên (2021), cho rằng tổ chức Đoàn Thanh niên trong nhà trường có vai trò quan trọng trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục đạo đức, giáo dục truyền thống, lối sống và ý thức chấp hành pháp luật của thanh niên, sinh viên (SV). Công tác đoàn trong trường học có ý nghĩa quan trọng nhằm giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và kỹ năng cho đoàn viên, SV, góp phần tích cực vào việc nâng cao chất lượng giảng dạy của nhà trường.

Trong thời gian qua, dưới sự lãnh đạo của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, Ban Thường vụ Thành ủy Cần Thơ, Đảng ủy, Ban Giám hiệu các trường, công tác cán bộ đoàn tại các trường Đại học trên địa bàn thành phố Cần Thơ đã có nhiều chuyển biến tích cực. Đặc biệt là từ khi Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam ban hành Quy chế cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản (TNCS) Hồ Chí Minh (Ban Chấp hành Trung ương, 2010) và Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định về chế độ, chính sách đối với cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên Việt Nam, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam trong các cơ sở giáo dục và cơ sở dạy nghề (Thủ tướng Chính phủ, 2013), đã tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho công tác cán bộ đoàn khối các trường đại học của thành phố. Công tác tuyển chọn, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí sử dụng và luân chuyển cán bộ đoàn từng bước được nâng lên, đội ngũ cán bộ đoàn khối này ngày càng được trẻ hóa, chuẩn hóa, nhiệt huyết năng động và được đào tạo bài bản, góp phần rất quan trọng trong nâng cao chất lượng công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi thành phố cũng như góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo. Thực tiễn cho thấy, nhiều cán bộ đoàn của các trường đại học đã trưởng thành được tin tưởng, trao giữ những vị trí chủ chốt, những trọng trách quan trọng trong nhà trường, có nhân tố hiện nay là lãnh đạo các phòng, khoa, Ban Giám hiệu, Đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng Trường. Bên cạnh đó, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và kỹ năng cho đoàn viên, SV ở các trường đại học hiện nay có ý nghĩa và đóng một vai trò quan trọng trong việc góp phần tích cực vào việc nâng cao chất lượng giảng dạy.

Trong bài viết này tác giả vận dụng phương pháp phân tích sản phẩm của hoạt động đoàn ở các trường đại học tại thành phố Cần Thơ để đánh giá thực trạng chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn các trường đại học tại thành phố Cần Thơ, trên cơ sở đó đề xuất những giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn các trường đại học tại thành phố Cần Thơ nói riêng, và góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo của thành phố Cần Thơ nói chung trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Cơ sở lý luận về cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

2.1.1. Một số khái niệm

Cán bộ Đoàn: Theo khoản 1 Điều 1 Quy chế cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ban hành kèm theo Quyết định 289-QĐ/TW ngày 07/02/2010 về quy định cán bộ Đoàn là những người giữ chức danh bí thư chi đoàn, phó bí thư, bí thư đoàn cấp cơ sở trở lên. Như vậy, cán bộ đoàn trong các trường đại học được hiểu là những người giữ chức vụ từ Phó Bí thư Đoàn khoa hoặc Bí thư Chi đoàn cơ sở (trực thuộc Đoàn trường) trở lên. (Ban Chấp hành Trung ương, 2010).

Chất lượng: Là một phạm trù phức tạp trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Theo Giáo sư Philip B. Crosby, trong quyển “Chất lượng là thứ cho không” (Ta, 1998, tr. 31) đã diễn tả: chất lượng đó là sự phù hợp với các yêu cầu hay đặc tính nhất định.

Như vậy, chất lượng cán bộ đoàn các trường đại học là thước đo, là sự phù hợp với các tiêu chí, tiêu chuẩn, yêu cầu đối với những người giữ chức vụ từ Phó Bí thư Đoàn khoa hoặc Bí thư Chi đoàn cơ sở (trực thuộc Đoàn trường) trở lên.

2.1.2. Một số vấn đề về cán bộ đoàn và công tác cán bộ đoàn

a. Đặc điểm của cán bộ đoàn

Tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI nhiệm kỳ 2017- 2022, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh: “Chúng ta cần hết sức coi trọng công tác xây dựng tổ chức đoàn vì đây là đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ kế cận của Đảng, thực hiện tốt chiến lược cán bộ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Là tuổi trẻ, cán bộ đoàn phải không ngừng tu dưỡng bản thân về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, xây dựng tinh thần ham học hỏi, cầu tiến và năng lực công tác; thực sự là người bạn gần gũi của đoàn viên, không kiêu căng, tự mãn, xa rời thanh niên, xa rời thực tiễn; không để bị suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống”.

Do công tác đoàn và cán bộ đoàn là những đối tượng hết sức đặc thù về tính chất, phạm vi, môi trường hoạt động. Vì vậy, cần có cái nhìn đầy đủ, khoa học về cán bộ đoàn và công tác cán bộ đoàn. Trong bài viết này, cán bộ đoàn có thể khái quát thành một số đặc điểm sau:

Thứ nhất, cán bộ đoàn là người xây dựng tổ chức Đoàn - Hội - Đội và tổ chức các hoạt động trong thanh thiếu nhi các cấp. Như vậy, đối tượng tiếp cận của cán bộ đoàn chủ yếu là người trẻ, do đó đặc điểm chung của cán bộ đoàn là trẻ, năng động, linh hoạt và có tư duy hành động, xông pha với hoạt động phong trào.

Thứ hai, Đoàn Thanh niên là tổ chức chính trị - xã hội của thanh niên Việt Nam, đoàn với chức năng là “đào tạo, giáo dục, bồi dưỡng và tạo điều kiện cho thanh niên phấn đấu để hình thành một thế hệ trẻ sống có lý tưởng cao đẹp, có ý thức trách nhiệm công dân, có tri thức, văn hóa, giàu lòng yêu nước và tinh thần quốc tế chân chính” do đó cán bộ đoàn phải được lựa chọn từ những đoàn viên ưu tú, có khả năng tổ chức và định hướng các hoạt động chính trị - xã hội, có bản lĩnh và lập trường tư tưởng chính trị vững vàng.

Thứ ba, đối tượng của cán bộ đoàn và công tác đoàn là thanh thiếu nhi, đây cũng là đối tượng đặc thù về tâm sinh lý, nhu cầu... do đó cán bộ đoàn phải là người có khả năng nắm bắt tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của đoàn viên thanh niên, biết thiết kế hoạt động phong trào để tập hợp và thu hút đoàn viên thanh niên.

Thứ tư, ngoài đội ngũ cán bộ đoàn chuyên trách, thì lao động của đội ngũ cán bộ đoàn khác với lao động của các tổ chức ngành nghề khác, đó là sự ham thích hoạt động và là lao động tự nguyện. Nếu như cán bộ đoàn nào cũng đòi hỏi quyền lợi thì sẽ không thể có đội ngũ cán bộ đoàn mạnh.

b. Công tác cán bộ đoàn

Tại Hội nghị quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Đoàn TNCS Hồ Chí Minh lần thứ XII, nhiệm kỳ 2022-2027, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh cho rằng: “Công tác cán bộ đoàn được xem là bộ phận quan trọng trong công tác cán bộ của Đảng, nhằm xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ đoàn, qua đó tạo nguồn bổ sung cán bộ cán bộ đoàn là nguồn cung cấp cán bộ cho hệ thống chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ đoàn được xác định có vai trò và vị trí rất quan trọng trong hệ thống chính trị. Bởi lẽ, xây dựng đoàn thực chất là đang xây dựng Đảng trước một bước và sự trưởng thành của cán bộ đoàn là nguồn cung cấp cán bộ trẻ cho các tổ chức”.

Điều đó đã được chứng minh trong thực tiễn, có rất nhiều thế hệ cán bộ đoàn đã được đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện và trưởng thành qua thực tiễn đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và phong trào thanh thiếu niên; Nhiều cán bộ đoàn tiêu biểu trưởng thành đã được Đảng, Nhà nước bố trí và phân công đảm nhận các vị trí lãnh đạo chủ chốt trong hệ thống chính trị các cấp. Trong thời gian qua, Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ đoàn, luôn đi đôi với trách nhiệm của các tổ chức và người đứng đầu các tổ chức trong hệ thống chính trị đối với công tác cán bộ đoàn. Các cấp ủy Đảng có trách nhiệm chỉ đạo

toàn diện và trực tiếp quản lý và công tác cán bộ đoàn theo phân cấp quản lý. Do đó, công tác cán bộ đoàn được xây dựng bao gồm các khâu cụ thể như sau: phát hiện, tạo nguồn tuyển dụng cán bộ; quy hoạch cán bộ; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; bố trí, sử dụng; nhận xét, đánh giá cán bộ; chế độ, chính sách đối với cán bộ (Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ, 2020).

c. Vai trò của cán bộ đoàn trong các trường đại học

Như phân tích ở trên, cán bộ đoàn trường học là cán bộ của Đảng, có thể nói rằng hoạt động trong trường học với đối tượng hầu như là thanh niên, SV và cán bộ, giảng viên trẻ, được xem là một, môi trường văn hóa tiên tiến, môi trường thuần túy sư phạm. Vì vậy, người cán bộ đoàn các trường đại học đòi hỏi phải nỗ lực tích lũy kiến thức, rèn luyện đạo đức, kỹ năng và phương pháp tiếp cận làm việc khoa học, luôn đổi mới để phù hợp với SV. Cán bộ đoàn trong trường đại học đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng và dẫn dắt SV phát triển toàn diện, góp phần xây dựng tổ chức đoàn vững mạnh (Ban Thanh niên Trường học Trung ương Đoàn, 2008). Vai trò cụ thể thể hiện qua các khía cạnh sau:

Giáo dục lý tưởng, đạo đức và lối sống cho SV: Tuyên truyền, giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức Hồ Chí Minh, lối sống văn hóa cho SV: Cán bộ đoàn tổ chức các buổi sinh hoạt chính trị, học tập các Nghị quyết Đại hội Đảng, tổ chức các hoạt động thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm với cộng đồng.

Giáo dục kỹ năng sống cho SV: Cán bộ đoàn tổ chức các hội thảo, khóa đào tạo về kỹ năng giao tiếp, kỹ năng lãnh đạo, kỹ năng khởi nghiệp,... giúp SV phát triển bản thân và hòa nhập xã hội.

Phát huy vai trò hạt nhân trong các hoạt động của Đoàn: Lập kế hoạch, tổ chức và triển khai các hoạt động phong trào thanh niên: Cán bộ đoàn tham gia xây dựng chương trình hoạt động đoàn, tổ chức các hoạt động thể thao, văn nghệ, tình nguyện,... thu hút SV tham gia; Quản lý và điều hành tổ chức Đoàn: Cán bộ đoàn chịu trách nhiệm quản lý các chi đoàn, phân công công việc, tổ chức các hoạt động họp hành, bầu cử,... Kết nối và hỗ trợ SV: Cán bộ đoàn là cầu nối giữa Ban Giám hiệu nhà trường và SV, tiếp nhận và giải quyết các ý kiến, phản hồi của SV, đồng thời hỗ trợ SV trong học tập và sinh hoạt.

Rèn luyện bản thân và phát triển kỹ năng: Nâng cao trình độ chuyên môn và nghiệp vụ công tác đoàn: Cán bộ đoàn tham gia các khóa đào tạo, tập huấn về công tác đoàn, nghiên cứu học tập các văn bản, chỉ thị của Đoàn và Đảng. Rèn luyện phẩm chất đạo đức của người cán bộ đoàn: Cán bộ đoàn cần có tinh thần trách nhiệm, trung thực, khách quan, chính trực, gương mẫu trong học tập và rèn luyện; Phát triển kỹ năng mềm: Cán bộ đoàn cần rèn luyện kỹ năng giao tiếp, kỹ năng tổ chức, kỹ năng lãnh đạo,... để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tham gia xây dựng và phát triển nhà trường: Đề xuất các biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo: Cán bộ đoàn tham gia khảo sát ý kiến SV về chất lượng giáo dục, đề xuất các biện pháp cải tiến phương pháp giảng dạy, đánh giá,... Tham gia các hoạt động quản lý nhà trường: cán bộ đoàn tham gia hội đồng kỷ luật SV, hội đồng tuyển sinh,... góp phần xây dựng môi trường học tập lành mạnh, kỷ cương; Kết nối nhà trường với cộng đồng: Cán bộ đoàn tham gia các hoạt động xã hội, tình nguyện, góp phần quảng bá hình ảnh nhà trường và thu hút nguồn lực cho nhà trường.

Hỗ trợ nhà trường trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy và đánh giá: Tham gia góp ý về các phương pháp giảng dạy, đánh giá mới; Tổ chức các hoạt động hỗ trợ học sinh học tập như: hướng dẫn học tập, giải đáp thắc mắc,... Tham gia vào việc đánh giá chất lượng giáo dục, góp ý cho nhà trường về các biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục đại học.

Như vậy, xây dựng đội ngũ cán bộ đoàn các cấp, nhất là cán bộ đoàn trong các trường đại học có năng lực tốt và bản lĩnh chính trị vững vàng, bảo đảm năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu công tác đoàn và phong trào thanh niên trường học có vai trò, ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc định hướng, dẫn dắt SV phát triển toàn diện, góp phần tích cực xây dựng tổ chức

đoàn và góp phần xây dựng nhà trường ngày càng phát triển. Đây là chính yếu tố quan trọng của tổ chức Đoàn Thanh niên, đồng thời góp phần tham gia xây dựng Đảng và chính quyền các cấp.

2.2. Đánh giá chung về chất lượng cán bộ đoàn tại các trường đại học tại thành phố Cần Thơ

Văn kiện đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thành phố Cần Thơ khóa XI, nhiệm kỳ 2022-2027 đã xác định thành phố Cần Thơ có vị trí chiến lược quan trọng về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng và an ninh, là đầu mối giao thông thủy, bộ của vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Với nỗ lực xây dựng và phát triển Cần Thơ trở thành thành phố trung tâm, động lực phát triển của vùng Đồng bằng sông Cửu Long, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố tập trung thực hiện nhiều giải pháp nhằm nhanh chóng xây dựng, đào tạo và phát triển đội ngũ cán bộ có năng lực quản lý, lãnh đạo, sớm đưa thành phố phát triển ngang tầm với yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa - hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Cùng với sự phát triển của thành phố Cần Thơ, trong những năm qua nội dung và phương thức giáo dục của tổ chức đoàn liên tục được cập nhật và đổi mới với nhiều cách làm hay và mô hình hiệu quả thông qua việc tận dụng mạng xã hội, ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại trong công tác giáo dục và nắm bắt tư tưởng thanh niên thiếu nhi.

Theo báo cáo của Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ (2023), Đoàn bộ thành phố Cần Thơ có 113.763 đoàn viên; trong đó hội viên là 60.573 và Hội SV là 74.562. Với 22 đơn vị trực thuộc (09 đơn vị quận, huyện; 05 trường đại học, 05 trường cao đẳng; 02 đơn vị đoàn khối và 01 đơn vị khối lực lượng vũ trang). Với 256 đoàn cơ sở, 251 chi đoàn cơ sở và 3.777 chi đoàn. Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ hiện nay có 34 đồng chí (khuyết 05 đồng chí), Ban Thường vụ có 10 đồng chí (khuyết 03 đồng chí). Độ tuổi bình quân của Ban Chấp hành Thành đoàn hiện nay là 34,47 tuổi, có 19 đồng chí đạt trình độ sau đại học, có 15 đồng chí đạt trình độ đại học, trình độ cao cấp lý luận chính trị có 18 đồng chí; trung cấp lý luận chính trị có 13 đồng chí và sơ cấp lý luận chính trị có 03 đồng chí. Bộ máy cơ quan chuyên trách đoàn cấp quận, huyện hiện nay được cấp là 03 biên chế, trong đó có 01 Bí thư, 01 Phó Bí thư và 01 Ủy viên Ban Thường vụ chuyên trách trực tiếp công tác tại cơ quan các quận, huyện Đoàn. Đoàn khối trường đại học, cao đẳng không có cán bộ đoàn chuyên trách (trừ Đoàn Trường Đại học Cần Thơ). Bộ máy Đoàn xã, phường, thị trấn hiện nay có 01 đồng chí chuyên trách (Bí thư) và 01 đồng chí bán chuyên trách (Phó Bí thư).

Riêng đoàn khối các trường đại học (Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ, 2023):

- Số lượng Ủy viên Ban Chấp Đoàn các trường là 107 đồng chí (trong đó, có 49 đồng chí nữ, chiếm 45,8%); Có 107/107 (chiếm 100%) trình độ từ đại học trở lên (trong đó, có 04 đồng chí trình độ tiến sĩ, 17 đồng chí trình độ thạc sĩ và 04 đồng chí cao cấp lý luận chính trị; có 21 đồng chí có trình độ trung cấp lý luận chính trị).

- Số lượng Ủy viên Ban Chấp hành Đoàn cơ sở trực thuộc Đoàn trường là 742 đồng chí đang sinh hoạt tại 74 tổ chức Đoàn cơ sở có 742/742 đồng chí (chiếm 100%) có trình độ từ đại học trở lên (trong đó, có 03 đồng chí trình độ tiến sĩ, 21 đồng chí trình độ thạc sĩ và 01 đồng chí cao cấp lý luận chính trị; có 11 đồng chí có trình độ trung cấp lý luận chính trị).

2.2.1. Mặt đạt được

Những năm qua với phương châm “Nâng cao chất lượng cán bộ đoàn các cấp trong Thành phố”, Ban Thường vụ Thành đoàn Cần Thơ đã triển khai nhiều giải pháp tích cực để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn tại các trường đại học. Nhờ đó, cán bộ đoàn ở các đơn vị khối trường đại học đã từng bước được kiện toàn và củng cố, đa số các đơn vị đều đạt tiêu chuẩn về trình độ chuyên môn, độ tuổi, tâm huyết với công tác thanh niên. Theo đó, cấp ủy Đảng, Ban Giám hiệu các đơn vị đã quan tâm, xem xét thực hiện công tác tạo nguồn thông qua việc quy hoạch những cán bộ đoàn có năng lực và phẩm chất tốt; quan tâm tạo môi trường để cán bộ

đoàn phát huy sở trường và năng lực thông qua việc luân chuyển về cơ sở nhằm rèn luyện kỹ năng và tích lũy kinh nghiệm. Bên cạnh đó, công tác giới thiệu cán bộ ứng cử vào các chức danh lãnh đạo, công tác đánh giá, bổ nhiệm luôn được các cấp bộ đoàn triển khai đúng quy trình, chặt chẽ, bảo đảm tiêu chuẩn, quy định về công tác cán bộ. Các cấp bộ đoàn đã thực hiện công tác rà soát, điều chỉnh, bổ sung trình cấp ủy có thẩm quyền để phê duyệt đối với các chức danh theo quy định, trong đó đặc biệt chú trọng đến lực lượng cán bộ trẻ, có năng lực, đã qua thực tiễn công tác. Trên cơ sở các cán bộ được cấp ủy quy hoạch, Ban Thường vụ Đoàn đã chủ động lên kế hoạch cho đi học nâng cao trình độ chuyên môn và chính trị để đủ các tiêu chuẩn cán bộ. Cụ thể qua các mặt như sau:

Công tác cán bộ đoàn khối các trường đại học đã có nhiều chuyên viên tích cực, các khâu tuyển chọn, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí sử dụng và luân chuyển cán bộ đoàn từng bước được nâng lên... Đội ngũ cán bộ đoàn đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, được Đảng ủy, Ban Giám hiệu các trường quan tâm, trong giai đoạn 2017-2022, đã có 07 cán bộ (Bí thư, Phó Bí thư Đoàn các trường), 22 cán bộ (Bí thư, Phó Bí thư Đoàn cơ sở) được bố trí trưởng thành; các cấp bộ đoàn kịp thời kiện toàn nhân sự để đảm bảo công tác điều hành, lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công tác đoàn và phong trào thanh niên trường học, chú trọng đảm bảo tiêu chuẩn, điều kiện đầu vào theo quy định; cán bộ đoàn các cấp thực hiện nghiêm Chỉ thị số 01 CT/TWĐTN của Ban Bí thư Trung ương Đoàn “Về tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lễ lối công tác của cán bộ Đoàn”.

Trong đó, theo báo cáo Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ (2020), điểm nổi bật là Ban Thường vụ Thành đoàn Cần Thơ đã phối hợp với Trường Chính trị thành phố tổ chức đào tạo 03 lớp Trung cấp lý luận chính trị dành riêng cho cán bộ đoàn toàn thành phố, trong đó, có 15 đồng chí là cán bộ đoàn các trường đại học. Qua đó, góp phần chuẩn hóa về lý luận chính trị đối với đội ngũ cán bộ đoàn.

Trong thời gian 2018-2022, theo báo cáo Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ (2022), Ban Thường vụ Thành đoàn Cần Thơ đã tổ chức đào tạo, tập huấn cho đội ngũ cán bộ đoàn, Hội Liên hiệp thanh niên, Hội Sinh viên, giáo viên làm Tổng phụ trách, công tác tuyên giáo và viết tin bài, công tác kiểm tra giám sát, phản biện xã hội cho 6.729 lượt cán bộ tham gia. Đây là việc làm rất quan trọng góp phần nâng cao chất lượng cán bộ đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên, Hội Sinh viên Việt Nam, Hội đồng Đội trong các lĩnh vực công tác. (Bảng 1).

Bảng 1. Bảng tổng hợp công tác đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cán bộ Đoàn-Hội-Đội

Tên lớp đào tạo, tập huấn	Năm	Năm	Năm	Năm	Năm
	2018	2019	2020	2021	2022
Theo chức danh Bí thư Đoàn cấp huyện	0	31	35	33	70
Theo chức danh Bí thư Đoàn cấp cơ sở	170	165	168	173	170
Cán bộ Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam	200	195	210	220	200
Cán bộ Hội Sinh viên Việt Nam	210	195	225	204	215
Giáo viên Tổng phụ trách	255	245	260	255	257
Công tác viết tin bài cho cán bộ đoàn	100	98	110	105	104
Công tác kiểm tra giám sát cho cán bộ đoàn	170	168	174	178	180
Cán bộ đoàn trường học	195	185	196	205	200
Tổng cộng	1.300	1.282	1.378	1.373	1.396

Nguồn: Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022-2027.

Có thể nói, trong những năm qua, các cấp bộ đoàn trên địa bàn thành phố Cần Thơ, nhất là khối các trường đại học đã quan tâm và chủ động tham mưu cho cấp ủy Đảng phê

duyet quy hoạch nguồn cán bộ đoàn trẻ tuổi, có đủ năng lực, phẩm chất và nhất là uy tín vào đội ngũ kế cận. Thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng, đưa về cơ sở để học tập và tích lũy thêm kinh nghiệm công tác. Thực hiện đúng các bước trong quy trình công tác cán bộ, như: giới thiệu bổ nhiệm, miễn nhiệm, công tác đánh giá cán bộ, luôn chặt chẽ và đúng quy định hiện hành. Đoàn Thanh niên đã giới thiệu nhiều cán bộ đoàn trưởng thành được rèn luyện thực tiễn, tạo nguồn cán bộ trẻ cho cấp ủy Đảng, Ban Giám hiệu Nhà trường. Cụ thể, tại Đại hội Đảng các cấp nhiệm kỳ 2020-2025 vừa qua có 05 đồng chí cán bộ đoàn cấp trường trúng cử vào Ban Chấp hành Đảng bộ Trường, 15 đồng chí trúng cử vào Ban Chấp hành Chi ủy dưới cơ sở. Điều đó cho thấy rằng, ngoài việc quan tâm, tạo điều kiện của cấp ủy Đảng, thì đội ngũ cán bộ đoàn với sự nỗ lực cố gắng rèn luyện, cống hiến và trưởng thành, luôn được xem là nguồn bổ sung lực lượng cán bộ trẻ cho hệ thống chính trị và tổ chức Đảng, góp sức cho ngành giáo dục và đào tạo.

Có thể nói, trong tình hình hiện nay, việc chú trọng công tác xây dựng chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn khối các trường đại học có vai trò rất quan trọng. Nhìn chung chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn tại các trường đại học trên địa bàn thành phố Cần Thơ được đào tạo bài bản về chuyên môn nghiệp vụ, lý luận chính trị và kỹ năng công tác đoàn; cơ bản đáp ứng theo các tiêu chuẩn quy định trong Quy chế cán bộ đoàn.

2.2.2. Hạn chế

Bên cạnh những mặt ưu điểm đạt được thì công tác đoàn khối các trường đại học trên địa bàn thành phố Cần Thơ vẫn còn những tồn tại, hạn chế, cụ thể như sau:

Thứ nhất: Mặc dù có trình độ cao về chuyên môn nghiệp vụ, nhưng vẫn còn một số cán bộ đoàn chưa được đào tạo, bồi dưỡng về nghiệp vụ và kỹ năng làm cán bộ đoàn. Bên cạnh một số trường chủ động công tác rà soát, bổ sung, điều chỉnh nguồn quy hoạch cán bộ đoàn, thì vẫn còn một số trường rất chậm trong công tác này, dẫn đến thiếu hụt nguồn cán bộ đoàn kế cận, đủ năng lực, trình độ chính trị theo quy định, tiêu chuẩn quy chế cán bộ đoàn. Hạn chế đó có thể đến từ nhiều yếu tố, nhưng chính yếu nằm ở trách nhiệm của các cấp bộ đoàn trong việc chủ động và thường xuyên báo cáo, tham mưu cấp ủy những vấn đề liên quan đến công tác cán bộ.

Thứ hai: Trong giai đoạn hiện nay, trước yêu cầu ngày càng cao của công tác đoàn và phong trào thanh niên trường học, cán bộ đoàn và nhất là đội ngũ cán bộ đoàn chuyên trách còn nhiều hạn chế về số lượng (thực tiễn hiện nay chỉ có Trường Đại học Cần Thơ có 04 biên chế chuyên trách đoàn và Trường Đại học Y Dược Cần Thơ có 01 chuyên trách đoàn) vẫn đến áp lực nhiều trong công việc.

Thứ ba: Vấn đề đáng quan tâm hiện nay đó là công tác cán bộ đoàn đang già hóa, từ khâu “đầu vào” trong nhiều năm nay không tuyển mới, tốc độ già hóa ngày càng tăng. Bên cạnh đó, trong bối cảnh mới, xu thế tự chủ về tài chính để thúc đẩy phát triển giáo dục đại học theo Nghị định số 60/2021/NĐ-CP của Chính phủ đã tạo điều kiện cho các trường đại học đẩy mạnh tự chủ tài chính. Thêm vào đó, về mặt tiêu chuẩn cán bộ đoàn thực hiện theo Quyết định 289-QĐ/TW ngày 08/02/2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về Quy chế cán bộ đoàn trong đó quy định rõ về trình độ lý luận chính trị, trình độ chuyên môn và đặc biệt là độ tuổi. Và gần đây nhất là Quy định số 80-QĐ/TW ngày 18/8/2022 của Ban Chấp hành Trung ương về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm giới thiệu ứng cử. Có lẽ, đây là vấn đề đang nan giải nhất của cán bộ đoàn các cấp hiện nay.

Thứ tư: Năng lực chuyên môn và nghiệp vụ chưa đồng đều, một bộ phận cán bộ đoàn trường đại học khả năng quy tụ đoàn viên SV còn hạn chế, chưa theo kịp yêu cầu trước sự đòi hỏi và phát triển mạnh mẽ của SV.

Tóm lại, hạn chế của cán bộ đoàn làm ảnh hưởng đến hiệu quả công tác đoàn và phong trào thanh niên trong các trường đại học, do đó, cần có những giải pháp thiết thực để khắc phục

những hạn chế này, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn, từ đó nâng cao hiệu quả công tác đoàn và phong trào thanh niên trong trường đại học.

2.3. Giải pháp nâng cao chất lượng cán bộ đoàn trong các trường đại học trên địa bàn thành phố Cần Thơ

Đề nâng cao chất lượng công tác cán bộ đoàn tại các trường đại học là nhiệm vụ trọng tâm và vừa cấp bách, điều này có ý nghĩa quyết định tới sự phát triển của tổ chức đoàn. Nhằm để tạo môi trường thuận lợi để cán bộ đoàn trường đại học đóng góp sức lực, trí tuệ vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, góp phần xây dựng và phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội và quốc phòng an ninh thành phố Cần Thơ. Và góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương “về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Tác giả đề xuất các giải pháp, cụ thể như sau:

Một là, thực hiện công tác rà soát, đánh giá cán bộ đoàn định kỳ từng năm học: Ban Thường vụ Đoàn các trường cần chủ động rà soát, đánh giá tổng thể cán bộ đoàn của đơn vị, để từ đó có giải pháp tham mưu, báo cáo cấp Ủy Đảng và Ban Giám hiệu cùng cấp. Trong đó, cần chú trọng quan tâm đến độ tuổi, trình độ ngoại ngữ, tin học, chuyên môn, chính trị. Thông qua đợt rà soát, các cấp bộ Đoàn chủ động, kiên trì, đeo bám cấp ủy Đảng, Ban Giám hiệu thực hiện công tác kiện toàn bộ máy, thiếu tiêu chuẩn nào thì cử cán bộ tham gia đào tạo, bồi dưỡng tiêu chuẩn đó.

Hai là, lập kế hoạch công tác quy hoạch cán bộ đoàn các cấp theo từng năm học: Với mục đích có cán bộ kế thừa; hàng năm, đoàn các trường đại học chủ động thực hiện việc rà soát, bổ sung quy hoạch cán bộ. Thực hiện công tác quy hoạch phải tuân thủ, bảo đảm đúng quy trình, khoa học, chặt chẽ và theo quy định hiện hành. Đồng thời, tạo môi trường công khai minh bạch để đánh giá, lựa chọn và xem xét cán bộ đoàn; Bên cạnh đó, cần chủ động, kiên trì và tích cực tham mưu cấp ủy Đảng và cấp có thẩm quyền trong việc phê duyệt quy hoạch cán bộ đoàn cấp mình. Thực hiện tốt việc giám sát, theo dõi công tác quy hoạch cán bộ đoàn cấp dưới, để có cơ sở triển khai việc thực hiện đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển, bố trí, sử dụng cán bộ được quy hoạch cho phù hợp

Ba là, chủ động, kiên trì tham mưu Đảng ủy, ban giám hiệu trong công tác bố trí, luân chuyển, sử dụng cán bộ: Mục đích, nhằm tạo môi trường, điều kiện cho cán bộ đoàn được rèn luyện, thử thách và phát triển. Kiên trì tham mưu với cấp ủy Đảng trong việc cơ cấu Bí thư Đoàn Thanh niên tham gia vào cấp ủy, việc thực hiện công tác luân chuyển cán bộ đoàn quá tuổi phải đảm bảo phù hợp với trình độ, năng lực, vị trí việc làm và đặc thù của từng đơn vị. Chủ động tham mưu cấp ủy Đảng cùng cấp thực hiện đầy đủ, đảm bảo các quy định khi thực hiện quy trình sử dụng, bố trí, điều động, luân chuyển cán bộ đoàn chủ chốt các cấp theo quy định của Quy chế cán bộ đoàn. Bên cạnh đó, trong giai đoạn hiện nay, trước yêu cầu ngày càng cao của công tác Đoàn và phong trào thanh niên trường học, cán bộ đoàn và nhất là đội ngũ cán bộ đoàn chuyên trách còn nhiều hạn chế về số lượng, thì Ban Thường vụ Đoàn các trường kiên trì tham mưu cho cấp ủy Đảng, ban giám hiệu về công tác cán bộ, mặt khác báo cáo Ban Thường vụ Thành đoàn Cần Thơ làm việc trực tiếp với lãnh đạo nhà trường để bố trí làm việc tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về công tác cán bộ, đảm bảo theo quy định số lượng cán bộ đoàn chuyên trách theo Quyết định số 13/2013/QĐ-TTg ngày 06/02/2013 của Thủ tướng Chính phủ về chế độ, chính sách đối với cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên Việt Nam, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam trong các cơ sở giáo dục và cơ sở dạy nghề.

Bốn là, đổi mới công tác tuyển chọn, bồi dưỡng cán bộ đoàn: Cần đổi mới phương thức tuyển chọn cán bộ đoàn, chú trọng vào năng lực thực hành, phẩm chất đạo đức và ý thức trách nhiệm; tăng cường công tác bồi dưỡng cán bộ đoàn, chú trọng vào các nội dung về lý luận chính trị, nghiệp vụ công tác đoàn, kỹ năng mềm và kiến thức chuyên môn liên qua; áp dụng các hình thức bồi dưỡng đa dạng như: tập huấn, hội thảo, nghiên cứu lý luận, thực tiễn,...

Năm là, thực hiện việc đánh giá, kiểm điểm, xếp loại đối với cán bộ đoàn phải công bằng, công khai, minh bạch: Thực hiện liên tục, chuyên suốt, đa chiều (bản thân tự đánh giá, tập thể đánh giá, cấp trên đánh giá, cấp dưới đánh giá), theo sản phẩm, bằng tiêu chí cụ thể, công khai quy trình và kết quả đánh giá. Đánh giá cán bộ Đoàn Thanh niên phải toàn diện trên các mặt từ chính trị tư tưởng, đạo đức lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, tác phong, lề lối làm việc, kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao và phải gắn việc chấp hành chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và của đoàn về kỷ luật, kỷ cương hành chính, đạo đức công vụ. Việc nhận xét, đánh giá phải được làm thường xuyên để làm cơ sở để tổng hợp thành kết quả đánh giá hằng năm hoặc đánh giá khi bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, giới thiệu ứng cử, gắn kết quả đánh giá, xếp loại của tổ chức đoàn các cấp với kết quả đánh giá, xếp loại đối với người đứng đầu. Hằng năm trên cơ sở đánh giá, phân loại tổ chức đoàn của ban thường vụ đoàn cấp trên, ban chấp hành, ban thường vụ đoàn cấp dưới đánh giá, xếp loại kết quả đối với đồng chí bí thư đoàn cấp mình và gửi báo cáo cấp ủy cùng cấp và đoàn cấp trên.

3. Kết luận

Cán bộ đoàn trong các trường đại học đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng, dẫn dắt SV phát triển toàn diện, góp phần xây dựng tổ chức đoàn vững mạnh. Chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong trường đại học. Bài viết đã chỉ ra 04 vấn đề tồn tại, hạn chế. Từ đó, đề xuất 05 giải pháp cụ thể với mong muốn nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ đoàn, tăng cường hiệu quả công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong trường đại học. Góp phần xây dựng tổ chức đoàn vững mạnh; góp phần vào sự phát triển chung của giáo dục đại học; với sự nỗ lực của các cấp, ngành, các tổ chức và toàn xã hội, đội ngũ cán bộ đoàn trường đại học sẽ ngày càng được nâng cao chất lượng, góp phần vào sự phát triển chung của giáo dục đại học và đất nước.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương. (2010). *Quyết định số 289-QĐ/TW ngày 08/02/2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc Ban hành Quy chế Cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.*
- Ban Chấp hành Trung ương. (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
- Ban Bí thư Trung ương Đoàn. (2013). *Chỉ thị số 01CT/TWĐTN ngày 17/5/2013 về tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lề lối công tác cán bộ đoàn.*
- Ban Thanh niên Trường học Trung ương Đoàn. (2008). *Sổ tay Cán bộ đoàn trường học.* Hà Nội: NXB Thanh niên.
- Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ. (2020). *Báo cáo số 09-BC/TĐTN-TCKT của Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ, ngày 10/9/2020, về Báo cáo đánh giá kết quả 10 năm thực hiện Quy chế Cán bộ Đoàn theo Quyết định 289 ngày 08 tháng 02 năm 2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng”.*
- Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ. (2022). *Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành phố Cần Thơ lần thứ XI, nhiệm kỳ 2022-2027.*
- Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ. (2023). *Báo cáo số 27-BC/TĐTN-TTNTTH của Ban Chấp hành Thành đoàn Cần Thơ, ngày 10/6/2023, về Báo cáo kết quả công tác đoàn và phong trào thanh niên trường học, năm học 2022-2023.*
- Bộ Chính trị. (2022). *Quy định số 80-QĐ/TW ngày 18/8/2022 về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử.*

Chính phủ. (2021). *Quyết định số 60/2021/NĐ-CP ngày 21/6/2021 về Quy định Cơ chế tự chủ tài chính của đơn vị sự nghiệp công lập.*

Tạ, T. K. A & cs. (1998). *Chất lượng là thứ cho không.* Hà Nội: NXB Giáo dục.

Thủ tướng Chính phủ. (2013). *Quyết định số 13/2013/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: Về chế độ, chính sách đối với cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên Việt Nam, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam trong các cơ sở giáo dục và cơ sở dạy nghề.*

Viện Nghiên cứu Thanh niên. (2021). *Báo cáo Thường niên về tình hình thanh niên Việt Nam năm 2022.* Hà Nội.